

styret fraoven. Befolkningen har ikke en Gang raadgivende Indflydelse paa, hvordan Kirken skal styres, det har overhovedet ingen Indflydelse, og under en saadan Umyndighedstilstand svækkes ganske naturlig Interessen for disse Forhold. Naar der saa godt som ikke her i Salen har været rettet Henvendelser om kirkelige Forhold, tror jeg ikke, det beror paa manglende Sans for det kirkelige Liv her i Landet. Jeg tror, at der hos mange af Tingets Medlemmer virkelig er et Ønske om, at det maa lykkes for det kirkelige Livs Tryk og Udvikling at faa Folkekirken omdannet saaledes, at kirkelig interesserede Folk kunne være tjente med at være der. Men jeg er lige saa sikker paa, at det ikke kan lykkes at skabe eller vække en saadan Interesse, hvis ikke de Reformer, vi kunne vente, blive saa omfattende, at Folkekirken gaar over fra at være Statskirke til at være virkelig Folkekirke.

Jeg skal ikke komme ind paa at omtale, hvilke Reformer der kan tiltrænges, jeg skal kun i Almindelighed nævne et Par enkelte Spørgsmaal som f. Eks. Brugen af Kirkerne. Det er jo aldeles meningsløst, at Befolkningen, som selv betaler Kirken, kun har en indskrænket Brug af den. Ligeledes er der Valget af Præster. Det er jo et gammelt Spørgsmaal — det ere de forøvrigt alle sammen — men dette er et saa gammelt Krav, at man absolut maa haabe, at det maa lykkes i den allernærmeste Fremtid at faa Spørgsmaalet løst paa en tilfredsstillende Maade. Det samme gælder Præsternes Lønningforhold, et Forhold, som jeg i øvrigt vil haabe ogsaa maa blive taget op til Omordning, naar vi nu for Alvor faa fat paa Behandlingen af en Tiendeafslønningslov. Disse Forhold indenfor Folkekirken tror jeg, at der er Interesse til Stede for at faa ordnede, saa snart de komme frem til Behandling. Naar Ministeriet i det bekendte og tidt omtalte Program i den højtærede Konseilspræsidents Tale den 1ste September nævnede Udvidelsen af Valgretten, vilde jeg gerne have Lov til at underforstaa, at det ikke alene er med Hensyn til den kommunale Valglov af 1867 men ogsaa med Hensyn til de kirkelige Forhold at man vil søge Valgretten udvidet for den almindelige Befolkning.

Der blev for nogle Dage siden paa yore Pladser omdelt en Adresse fra en Del af Folkekirken Præster, hvori der rettedes en Henvendelse til Regering og Rigsdag om at faa en Kommission nedsat, hvis der skulde tages fat paa Løsningen af de

kirkelige Spørgsmaal. Denne Adresse var, saa vidt jeg husker, underskrevet af saadan noget som $\frac{2}{3}$ af Folkekirkens Præster. Der har for øvrigt i Bladene været givet Meddelelse om den noget hemmelighedsfulde Maade, hvorpaa denne Adresse er født til Verden. Det er blevet omtalt af en meget bekendt Præst her i Kjøbenhavn i et af ham redigeret kirkeligt Ugeblad. Det skal jeg imidlertid ikke komme dybere ind paa, men hvis det er rigtigt, som det har været meddelt i Bladene, at den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet har svaret Deputationen, der overrakte ham Adressen, at han ikke vilde foranledige en Kommission nedsat, men heller ikke vilde forhindre en saadan, hvis Rigsdagen ønskede den, skal jeg straks udtale, at det er mit Haab, at Rigsdagen ikke vil foreslaa Nedsættelsen af en saadan Kommission. Det staar nemlig saaledes for mig, at Ordningen af de kirkelige Forhold ude i Landet er noget, som den almindelige Valgrets Repræsentanter her i Tinget meget vel kunne overse. Og jeg tror ikke, det vilde baade den kirkelige Reform, hvis vi først skulde have nedsat en Kommission om disse Forhold. Jeg vil altsaa gaa ud fra, at dette Ting ikke ønsker en saadan Kommission, og derfor vil jeg selvfølgelig med det samme haabe, at den indgivne Adresse ikke skulde faa nogen Betydning. Jeg skal ikke udtale mig om de Præster, der have skrevet under paa Adressen, eller om dem, som ikke have skrevet under paa den, men kun med Tilfredshed notere, at omtrent $\frac{1}{3}$ af Folkekirkens Præster dog ikke have været bange for at lade disse Sager komme frem til Behandling.

Jeg skal ikke opholde mig med almindelige Udtalelser om den nærmeste Politik, men kun udtale Haabet om, at naar vi nu faa fat paa Behandlingen af Skattelovene og Tiendeloven, vi saa maa faa med Lov at gøre, der ere meget større og mere omfattende end dem, vi have haft med at gøre i de senere Aar, og at der, naar vi forhaabentlig have faaet disse Skattespørgsmaal løste i denne Samling, i næste Samling vil blive taget fat paa den anden store Skattelov, den Skattelov, som har Interesse for den store, almindelige Befolkning og ikke mindst for de Samfundslag, som det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (Anders Jensen) saa varmt talte for en af de første Dage under denne Sags Behandling.

Der er endnu et enkelt Punkt, jeg med faa Ond vil berøre, et Punkt, som staar